

The Power of Rav Achai

1. Rabbi Naftali Tzvi Yehudah Berlin (Netziv, 19th century Volozhin), Petach ha'Emek 1:6

...במקום שאינו מבואר כ"כ, סתמא כפירושו, שדבריהם כגחלי אש ומאירים כחמה, כי אופני ההוראה המה.

...But where it is not clear [that the Rishonim disagreed with Rav Achai and the Bahag], the unexplained is treated as explicit, for their words are as fiery coals, illuminating like the sun, for they are the *ofanim* of Halachah.

2. Rabbi Yitzchak ben Sheshet Perfet (14th c. Spain/Algeria), Shu"t Rivash 394

...ובתוכם הגאון רב אחא משבחה ז"ל שדבריו מקובלים כאלו נכתבו בתלמוד...

Among [the authorities] was Rav Acha of Shabcha, whose words are accepted as though recorded in the gemara...

3. Rabbi Sherira Gaon, Iggeret Rav Sherira Gaon, Tekufat haGaonim 112

ובתריה מלך מר רב נטרוי כהנא בן מר רב אמונה, ומן בגדד היה, ומן תותירא ברא. וביומיה סליק רב אחא משבחה לארץ ישראל דמר רב נטרוי שמעיה הוה, וכד אדברינהו נשיאה עליהו סליק להתם.

And after him reigned Mar Rav Natroi [or Natrunai] Kahana, son of Mar Rav Emunah, from Baghdad, from Totira Bra ["the outer bridge" ?]. In his day Rav Acha of Shabcha left to Israel, for Rav Natroi was his student, and when the Nasi elevated him over [Rav Acha], he went there.

4. Rabbi Naftali Tzvi Yehudah Berlin (Netziv, 19th century Volozhin), Petach ha'Emek 2:6

ולא נודע מרכז הליכות גאון להר הקודש לעת כזאת אשר מימות אבני ורבי ואילך נתדלדל מאד ישיבת א"י, ולא היה שם ישוב ישראל בכדי להרביץ תורה לתלמידים, והלא יותר טוב היה שילך לאיזה מדינה מיושבת מישאל והיה מגדיל תורה ומאדירה בקרבם! ואי משום מצות ישיבת א"י הלא כדי ללמוד תורה שרי אפי לצאת משם, מכש"כ שאינו מחויב לעלות לא"י! ... בשביל מצות ישיבת א"י ודאי לא היה מחויב במקום שהיה מבטל ת"ת דרבים שהיה יכול להיות ע"י גדול כמוהו! לכן נראה עיקר הטעם באשר עיקר קיומה של תורה שהיה בישיבות בבל הוא מחמת שלא היו בשאר מדינות גדולי תורה שירביצו שם תורה לרבים, והיו משלחים גם בניהם וגם מספיקים לישיבות בבל, ואם היה רבינו מתיישב באיזו מדינה והיה מרביץ תורה שם היה נגרע כח הישיבות בבבל, כאשר היה באמת עפ"י ארבעה מטיבי לכת שנשבו בימי ר' האי גאון ז"ל... אבל ר"א גאון בחסידותו ובטוב מזגו שהוא עמוס בחסד אל כל היום כמש"כ בפתח הראשון לא רצה שיגיעו על ידו רעה ובלבול במקום תורה שיצא משם... ע"כ ראה לשבת בא"י וקיים בזה ת"ת דרבים בא"י, דמעולם זאת על ישראל דא"י והר הקודש מקום מקודש לתורת אלקי ישראל ואין חכמת התורה כחכמת א"י... היו משלחים אליו שאלות מכל מושבות ישראל, ונר א' הדולק בהר הקודש הוא אור לכל ישראל במושבותם, משא"כ אם היה יושב במדינה פרטית לא היו משלחים אליו יותר מלגאוני בבל שבימיו...

The centre (?) of the Gaon's travels to the holy mountain at this time is unknown, for from the time of Abbaye and Rava onward the community in Israel had become very weak, and there was not a sufficient community in Israel to spread Torah to students. Would it not have been better to go to a place with a Jewish community, to elevate Torah and make it strong in their midst? And if it was for the mitzvah of settling Israel, isn't it permitted to leave there in order to learn Torah, and certainly that one would not be obligated to ascend to Israel!... Certainly, for regarding the mitzvah of living in Israel he certainly was not obligated if that would halt the public Torah study which could have happened with a giant like him!

Therefore, it appears that the essential reason was because the essential support of Torah in the yeshivot in Bavel was because there were not Torah giants in other lands, to spread Torah there to the masses. They would send their sons, and they would send support, to the yeshivot in Bavel. If our master would have settled in another land and spread Torah there, the strength of the yeshivot in Bavel would have been diminished – as actually happened via the four travelers in the days of Rav Hai Gaon z"l... But Rav Achai Gaon, in his piety and his good disposition, filled with Gd's chesed all day as I wrote in the first Petach, he did not wish that harm and confusion in the place of Torah he had departed should come at his hand... Therefore, he saw fit to live in Israel, and so he supported public Torah in the land of our ancestors, for this was always upon Israel, that the Land of Israel and the holy mountain, the place consecrated for the Torah of the Gd of Israel, and there is no wisdom of Torah like the wisdom of the Land of Israel... People would send him questions from all Jewish communities, and one lamp illuminating on the holy mountain provided light for all Israel in their communities. As opposed to if he had lived in some particular nation, they would not have sent to him more than to the Babylonian Gaonim of his day...

5. Rabbi Naftali Tzvi Yehudah Berlin (Netziv, 19th century Volozhin), Petach ha'Emek 1:8

האר"י והרמ"ק אשר עינם צפו למרחוק אמרו דרב אחא בעל השאלות גלגול רב אחאי הקדמון, והוסיפו לראות שהוא ז"ל תקן נשמת אחאב המלך.

והנה אף כי דרך אדם להתבייש בהשתמשו בטלית שאינה שלו, בכ"ז לצורך שעה עת לכל חפץ לכל אדם לפי פעלו, כך עבודתי תמה בזה הספר הקדוש הביאני להתלבש בטלית שאינה שלי ואומר לכל "שאול הוא לי", ואומר אחאב הי' כלול במדת החסד, כמפורש בכתוב, ידענו כי מלכי ישראל מלכי חסד המה, ובפרק חלק (קב:) איתא "אחאב וותרן בממונו היה [ומתוך שההנהגה תלמידי חכמים מנכסין] כיפרו לו מחצה", ובירושלמי סוטה פ"ג איתא דג' שנים היה מגן עליו שהיה עסוק במצוות, וסתם מצוה היא צדקה וגמילות חסדים... ובא רבינו אשר היה כלול ג"כ במדת החסד, עד אשר נדחה מפני ריש גולה שהיה שונאו וסמך את תלמידו, ויצא והלך לו רבינו לא"י ולא רצה להיות להם למוקש במקומו. והנה מלבד שהביא רבינו בסי' צ"ג מאמרם ז"ל בסוטה ד' י"ד "מ"ד 'אחרי ד' אלקיכם תלכו?' כו"ו והוא מיוסד על מדת החסד, עוד הוסיף להביא דרש אחר...

The Ari and Rabbi Moshe Cordovero, whose eyes scouted far away, said that Rav Acha, author of the Sheiltot, was the reincarnation of the earlier Rav Achai, and they saw further that he repaired the soul of King Achav.

Even though people are embarrassed to use a tallit that is not theirs, still, for the need of the moment there is a time for all pursuits for all people according to their actions, so my pure work in this holy book has brought me to wear a tallit that is not mine, and I tell all, "I am borrowing it." And I will say that Achav was filled with the trait of chesed, as is explained in Tanach. We know that the kings of Yisrael were kings of chesed, and it is said in Perek Chelek, "Achav was forgiving with his money [and because he benefited Torah scholars with his property] they atoned half for him." And Yerushalmi Sotah 3 says that that his mitzvot protected him for three years, and an unspecified "mitzvah" refers to tzedakah and chesed...

And so came our master, who was also filled with the trait of chesed, who had been pushed aside due to the Exilarch who hated him and ordained his student, and our master left to Israel and did not want to be a stumbling block for him in his place. Aside from what our master brought in #93, the statement from Sotah 14, "What is the meaning of, 'After Hashem your Gd you shall go?' etc." This statement is founded on the trait of chesed. He also brought another lesson...

6. Rabbi Chaim Yosef Dovid Azulai (17th century Italy/Israel), Chomat Anach to Shoftim 11:1

ואפשר לומר כי יפתח גבור חיל ועם כל זה השפיל עצמו ולא עשה שום מחלקת ולא בלבול, ונדחה מפני השעה וברח מפני אחיו. ואם היה הולך לאיזה עיר מא"י היה מחוייב לעלות לרגל ולאכול מעשר שני בירושלם, ומדי העלותו חש שמא יבא להתגרות ולחלוק עם זקני העיר ואחיו, לכן ברח לח"ל ששם אינו חייב לעלות לרגל כמ"ש התוס' ריש פסחים, ופטור ממעשרות. ובא וראה כמה זריז ונשכר ובורח מהמחלקת. One could say that Yiftach was a mighty person, and yet he lowered himself and did not engage in strife or confusion, and the moment was lost and he fled from his brothers. Had he gone to a city in Israel, he would have needed to ascend for the pilgrimage and to eat *maaser sheni* in Jerusalem, and he was concerned that in ascending he would come to quarrel and dispute the elders of the city and his brothers. Therefore, he fled outside Israel, where he would not be obligated to ascend for the pilgrimage, as per Tosafot Pesachim (3b), and where he would be exempt from tithing. See how he was energetic and rewarded, and he fled strife.

The Sheiltot Itself

7. Rabbi Dr. Ben Zion Wacholder, *Review: The Sheeltot*, The Jewish Quarterly Review 53:3 (Jan '63)

Even readers who have no interest in the halakic and linguistic problems of the *Sheeltot* will enjoy Mirsky's extremely readable literary introduction, which describes the historical setting and structure of the *Sheeltot*. Ahai's work was a collection of public lectures which had been delivered by the heads of the Babylonian Yeshivot during the Sabbaths of the Kalla as well as on other occasions. These lectures were intended for the general public (*pirka*) rather than for the students (*methibta*). Mirsky believes that Ahai's share in the composition of the *Sheeltot* was minor, merely that of an anthologist. He holds that most if them must be traced back to the times preceding the publication of the Babylonian Talmud....

Although Kaminka, J. N. Epstein and Mirsky maintain that the *Sheeltot* is a collection of oral lectures, I have some doubts if this is the case. The uniformity of the form, the exactitude of expression and the stereotyped vocabulary seem to indicate a literary rather than an oral composition. It is one thing to say that Ahai modeled his work after the Talmudic and contemporary public addresses and another to hold that the *Sheeltot* is nothing but a verbatim copy of these lectures...

8. Rabbi Menachem Meiri, Introduction to Pirkei Avot

וקבלנו קבלה ברורה על רב אחא ז"ל שהיה לו בן ולא היה לבו חפץ להיות(1) שוקד כלל וחיבר בעבורו ספר השאלות כדי שבכל שבת ושבת כשיקראו הסדר יבאר לו בו הלכות ידועות מן התלמוד.

And we have received a clear tradition about Rav Acha z"l that he had a son, and the son did not want to be diligent at all, and he composed for him the book of Sheiltot so that each Shabbat, when they read the parshah, this would clarify for him the laws known from the Talmud.

9. Rabbi Naftali Tzvi Yehudah Berlin (Netziv, 19th century Volozhin), Petach ha'Emek 2:5

וכ"ז היה בעוד רבינו במקומו במדינת בבל במקום הישיבות אבל כשגלה ממקומו כאשר יבואר באות הסמוך וראה במדינות גדולי תורה שאין בכחם להיות גולה למקום תורת הישיבות בבבל כדי שיגיעו לידי מעלת הלמוד שם שאין למעלה הימנה ע"כ ראה טוב בעמלו לבנו להפיץ ספרו זה בתבל לזכות בו שלומי אמוני התלמוד בכל מושבותיהם ולבסוף כשבטל כבוד ישיבות בבל במות רב האי גאון ז"ל היה ספרו של רבינו נחוץ יותר להבין ממנו שיטת גאוני בבל אשר רבינו היה אחד מהם והיה זה החבור אור לגדולי ישראל בכולל ומד' היתה...

And all of this was while our master was still in his place in Bavel, in the place of the yeshivot. But when he was exiled from his place as will be explained next, and he saw in those lands Torah greats who lacked the opportunity to be exiled to the place of the Torah of the yeshivot in Bavel in order to reach the level of learning there, of which there was no greater level, therefore he saw fit in his work for his son to spread this book across the land, to help those loyal to the Talmud in all of their communities. And in the end, when the honour of the yeshivot in Bavel was lost with the death of Rav Hai Gaon z"l, our master's book became even more necessary, from which to understand the view of the Gaonim of Bavel, of whom our master was one. This composition was a light for all of the greats of Israel; it was from Hashem...

10. Rabbi Naftali Tzvi Yehudah Berlin (Netziv, 19th century Volozhin), Petach ha'Emek 1:3

נראה שהיו שני קובצים מרבינו המחבר, גדולות וקטנות, והקובץ הגדול כבר לא נמצא בדורות האחרונים.

It appears that there were two compilations from our master, the composer, great and small. And the greater compilation was already not available in later generations.

11. Rabbi Naftali Tzvi Yehudah Berlin (Netziv, 19th century Volozhin), Petach ha'Emek 2:6

וזה היה דרכו בתשובותיו להאריך ולהשיב טעם שיהא בהם כדי ללמוד ולהבין הסוגיא... והיינו משום שלא היה אז בבבל וראה בזה ללמד תורה מפי כתביו. ואולי משום זה נקרא ספר שו"ת שאילתות גדולות כמש"כ לעיל אות ב' משום שהתשובות היו גדולות, ולא כמנהג גאוני בבל לפניו שלא היה משיבים אלא הפסק או הענין בריש מילין, שלא היה בהם כדי ללמוד.

And this was his way in his responsa, to expand and to explain logic such that [the reader] could learn and understand the discussion... And this is because he was not in Babylon then, and he saw fit to teach Torah via his writings. And perhaps this is why it is called "The Book of Responsa of Great Questions," as noted in 2:2, because the answers were great, unlike the practice of the Gaonim of Bavel before him, who replied only with the ruling or [expressing] the matter in outline, insufficient for people to learn.